

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smsm.lt, <https://smsm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022- - Nr.

I

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PASITARIMO PROTOKOLO PROJEKTO

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija), įgyvendindama Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 25 straipsnio 2 dalį, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo projektą (toliau – projektas).

Projektu siekiama Suvalkuose (Lenkija) gyvenantiems lietuviams sudaryti sąlygas mokytis visų dalykų bendrojo ugdymo mokykloje lietuvių kalba, padėti ją išmokyti ir išlaikyti, išsaugoti tautinį tapatumą, supažindinti su Lietuvos valstybės istorija, kultūra, paveldu ir sudaryti sąlygas saviraiškai lietuvių kalba. Projektu siūlome pavesti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai (toliau – Ministerija) pagal savo kompetenciją koordinuoti bendrojo ugdymo mokyklos lietuvių kalba Suvalkuose steigimą. Ministerija šiam tikslui teiks dotaciją iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos asignavimuose numatytų lėšų Vysk. Antano Baranausko fondui „Lietuvių namai“ (toliau – Fondas), kuris galėtų įsigyti reikalingą mokyklos veiklai pastatą su žemės sklypu ir atlikti kitus veiksmus, susijusius su mokyklos steigimu.

Lenkijos lietuvių bendruomenė ne tik aktyviai užsiima neformaliuoju lietuvių kultūros ir papročių puoselėjimu, bet ir siekia, kad jų vaikai turėtų galimybę įgyti išsilavinimą lietuvių kalba. Bendruomenė ištis nuoširdžiai džiaugiasi veikiančiu lietuvišku vaikų darželiu, tačiau tai tik priešmokyklinis ugdymas – pažinti lietuviškas raides, skaityti lietuviškas knygas vaikai išmoks tik pradėję lankyti mokyklą ir pats didžiausias lietuvių bendruomenės lūkestis – kad tai bus lietuviška mokykla.

Šiuo metu Suvalkuose gyvena apie 1 000 Lenkijos lietuvių, tarp jų nemažai jaunų šeimų, dėl darbo rinkos pokyčių jų skaičius didėja. Kad Suvalkuose gyvenantiems lietuviams būtų sudarytos sąlygos mokytis vaikus gimtąja kalba, prašyta Lenkijos pusės padėti įsteigti Lietuvių kultūros ir švietimo centrą (kartu su vaikų darželiu ir mokykla), skiriant centrui patalpas. 80 Suvalkuose gyvenančių jaunų lietuvių šeimų 2018 metų pradžioje Suvalkų miesto prezidentui pateikė prašymus steigti lietuvišką darželį, mokyklą bei kultūros centrą. Tačiau jokio atsakymo iš Lenkijos valdžios nebuvo sulaukta. Patalpas Suvalkuose lietuvių vaikų darželiui surado, suremontavo lietuvių bendruomenė bei darželį įsteigė Fondas. Lėšas patalpų remontui ir nuomai skyrė Ministerija. Suvalkų lietuvių vaikų darželis pradėjo veiklą 2020 m. rugpjūčio mėn. Nuo pat pradžių darželis finansuojamas Ministerijos, renkamas mėnesinis tėvų mokestis. Suvalkų miesto dotacija lietuviškam darželiui yra apie 2 000 Eur/mėnesiui, t. y. 24 000 Eur/metams, deja, jos nepakanka darželio veiklai užtikrinti. 2021 m. Ministerija skyrė 135 000 Eur Suvalkų lietuvių vaikų

darželio veiklai vykdyti, 2022 m. – 120 000 eurų. Lietuvių darželis Suvalkuose veikia komercinėmis sąlygomis, nes vietos valdžia neskiria reikiamo dėmesio lietuvių tautinei mažumai.

Isteigus Suvalkų lietuvių vaikų darželį, būtina galvoti apie perspektyvą – pradinės lietuviškos mokyklos atidarymą, be kurios vėliau ir darželio poreikis gali tapti neaktualus. Šiuo metu darželį lanko 25 vaikai, suformuotos dvi grupės – trimečių ir ketverių–penkerių metų. Nuo rugsėjo 1 d. vaikų bus 30 (tai maksimalus skaičius, kurį darželis gali priimti turimose patalpose). 2023 metais būtina atidaryti lietuviškos mokyklos 1 klasę, į kurią eitų 7 vaikai. Planuojama, kad 2023 metais galėtų pradėti veikti pradinė 1–3 klasių mokykla, nes tikėtina, kad atsirastų norinčių lankyti lietuvišką mokyklą vaikų ir antroje, ir trečioje klasėje. Ateityje prognozuojamas nuoseklus mokyklos augimas.

2022 metais Lietuvių bendruomenės, Lietuvos Respublikos konsulato Seinuose ir Fondo atstovai Suvalkuose surado mokyklai, darželiui ir kultūros centrui tinkamas patalpas. 2022 m. spalio 14 d. Ministerijos delegacija nuvyko į Suvalkus ir apžiūrėjo planuojamą pirkti pastatą. Šiuo metu vyksta planuojamo pirkti pastato priešgaisrinės apsaugos, turto vertintojo ir pastato techninės būklės preliminaros ekspertizės. 2022 m. gruodžio 8 d. įvyko Lietuvos Respublikos konsulato Seinuose vadovo Genadijaus Mackelio susitikimas su Suvalkų miesto prezidentu Czeslawu Renkiewicziumi, kuriame buvo aptartas lietuviškos mokyklos Suvalkuose steigimo klausimai.

Pastato, skirto lietuviškai mokyklai Suvalkuose įkurti, suderinta kaina – 3 237 500 zlotų arba 689 930 Eur (skaičiuota 2022 m. gruodžio 19 d. valiutos kursu). 2022 m. iš sutaupytų lėšų (Baltarusijos valdžiai uždarius lietuviškas mokyklas Baltarusijoje, bei Rusijai uždraudus lituanistinio švietimo veiklą Kaliningrado srityje) planuojame skirti 525 772 Eur avansiniam mokėjimui už perkamą pastatą. Likusi mokėtina suma už pastatą bus pervesta 2023 metais iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos asignavimuose numatytų lėšų. Nuo 2022 m. rugsėjo 1 d. Pelesos mokykloje (Baltarusija) nevykdomas ugdymo procesas, todėl dalis lėšų, kurios buvo numatytos Pelesos mokyklos ugdymo proceso vykdymui 2023 metais bus panaudotos lietuviškos mokyklos Suvalkuose įsteigimui (pastato pirkimui, remontui ir kt.). Lėšas mokyklos įsteigimui planuojame skirti etapais.

Projekto tikslas – sudaryti galimybę Suvalkuose gyvenantiems lietuviams mokytis lietuvių kalba; užtikrinti formaliojo lituanistinio švietimo Lenkijoje kokybę ir tęstinumą.

Priėmus projektą, tikėtinas teigiamas poveikis lituanistiniam švietimui, vykdomam Lenkijoje. Lėšų iš valstybės biudžeto skyrimas lietuviškai mokyklai skirtam pastatui pirkti Suvalkuose turėtų teigiamą poveikį remiant, skatinant, plėtojant formaliųjų ugdymo įstaigų Lenkijoje lituanistinio švietimo veiklą, labai padėtų Suvalkuose gyvenančių tautiečių, tėvų, mokytojų ir kitų asmenų, susijusių su švietimu, siekti imtis iniciatyvos plėtoti lituanistinio švietimo veiklas, užtikrinant ir puoselėjant lietuviybės identitetą. Taip valstybė prisidėtų prie lietuvių tautinio tapatumo išsaugojimo, didesnių Lenkijos lietuvių vaikų galimybių mokytis lietuvių kalbos, padėtų išlaikyti ryšį su Tėvyne ir padidintų tikimybę, kad Lietuvos piliečiai svarstytų grįžimą į Lietuvą.

Projektas bus įgyvendinamas iš numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, skirtų Ministerijai.

PRIDEDAMA. Lietuvos Respublikos Vyriausybės positarimo protokolo projektas, 1 lapas.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė